

List of Signatures

Page 1/1

Årsberetning 2021.pdf

Name	Method	Signed at
Delbekk, Trond Rino	BANKID_MOBILE	2022-03-18 12:04 GMT+01
Karlsen, Mariann	BANKID_MOBILE	2022-03-18 10:00 GMT+01
Tore Lundestad	BANKID_MOBILE	2022-03-18 09:15 GMT+01
Rønning, Anne Ragnhild	BANKID_MOBILE	2022-03-18 08:02 GMT+01
Bergstrøm, Tina	BANKID_MOBILE	2022-03-18 07:17 GMT+01
Rønneberg, Harald	BANKID	2022-03-18 14:53 GMT+01
Eriksen, Aleksander	BANKID_MOBILE	2022-03-18 13:07 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 807C64F4076649E1AADC285BC7039C0F

Årsberetning 2021

Borg Havn IKS – Konsern og virksomheter

Borg Havn IKS og de heleide datterselskapene Borg Havn Eiendom AS og Borg CO2 AS utgjør et konsern. Borg Havn IKS som morselskap i konsernet må i tillegg til selskapsregnskapet utarbeide et konsernregnskap. Dette utarbeides ved å slå sammen regnskapene til morselskapet og datterselskapene. Regnskapet er obligatorisk etter regnskapsloven av 17. juli 1998. Regnskapet skal gi uttrykk for selskapets stilling og resultat.

Borg Havnestyre

28.02.2022

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
807C64F4076649E1AADC285BC7039C0F

Vinterstemning i Utgårdskilen. Foto: Grete Rasmussen

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
807C64F4076649E1AADC285BC7039C0F

Årsberetning 2021

Borg Havn IKS – Konsern og virksomheter

Borg Havn IKS er opprettet som et interkommunalt selskap i medhold av Lov om interkommunale selskaper. Selskapet er et heleid offentlig interkommunalt selskap opprettet i 1993 av kommunene Sarpsborg og Fredrikstad. Fra 2018 ble Hvaler kommune deltaker.

Som eget rettssubjekt har selskapet rettigheter, forpliktelser og partsstilling ovenfor domstol og andre myndigheter.

Selskapets formål er fastsatt av eierne i selskapsavtalens § 1-2.

Selskapsavtalen ble sist endret 18.12.2019. Forslag til endringer er til behandling hos eierne og forventes ferdig medio april 2022.

Borg Havn IKS har som formål å samordne all kommunal havnevirksomhet i de tre deltakende kommuner. I tilknytning til dette skal Borg IKS på vegne av Deltakerkommunene kunne ivareta alle forvaltningsmessige og administrative oppgaver havne- og farvannsloven med forskrifter pålegger kommunene, samt utøve den myndighet dette regelverk gir kommunene.

Det skjer gjennom delegeringsvedtak i de respektive kommunestyre.

Målsettingen for Selskapets virksomhet er at de samlede havneressurser til enhver tid skal utgjøre et konkurransedyktig havnetilbud for brukerne. For at havna skal kunne opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget, skal Selskapet kunne engasjere seg i alle former for havnetilknyttet virksomhet som vurderes hensiktsmessig og økonomisk fordelaktig for havna og det næringsliv havna skal betjene. Slik virksomhet kan omfatte ulike former for logistikk og næringsutvikling og trenger ikke være lokalisert innenfor Deltakerkommunenes grenser så lenge den tjener brukernes interesser.

Selskapet kan delta som eier i andre foretak, det være seg heleid datterselskap eller annet.

KONSERNET – BORG HAVN

Ved opprettelse av det heleide datterselskapet Borg Havn Eiendom AS i 2018, ble Borg Havn IKS et konsern.

I 2019 ble datterselskapet Borg CO2 AS opprettet.

Borg Havn Eiendom AS, og Borg CO2 AS kategoriseres som små foretak, og det er ingen krav til egen styreberetning.

Borg CO2 AS har som oppgave å fasilitere utredningsarbeid med målsetning om CO₂ fangst fra utslipp hos industriaktører i Nedre Glomma regionen. 18 partnere har så langt deltatt og alt arbeid er drevet av statlig utredningstilskudd. Det er vedtatt endringer i selskapet fra å være et ikke-kommersielt selskap til å bli et kommersielt selskap med inntreden på eierskapssiden fra kommersielle aktører. Endelig struktur/eierskap vil først gjennomføres i 2022.

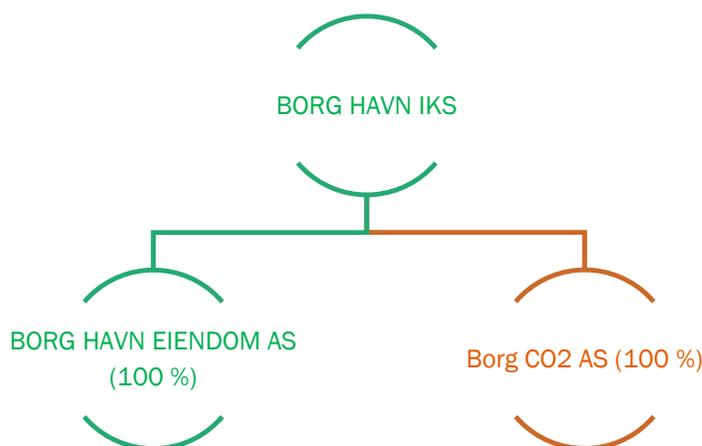
Det er vedtatt å opprette et nytt selskap med deleierskap i Borg Havn IKS, Borg CO2 Terminal AS. Selskapet ble registrert i januar 2022. Borg Havn IKS eier 60%, Borg CO2 AS 15% og Acinor AS 25%. Formålet med dette selskapet er i første omgang å etablere en terminal for flytende CO₂ på Øra samt transportere CO₂ til utskipningspunkt på kaikant. Neste trinn blir å tilby frakt av flytende CO₂ fra fangstanlegg til terminalen på Øra.

Vurderinger vedrørende datterselskapene framkommer av styreberetningen for konsernet.

Borg Havn IKS sin eierandel på 34 % i Borg Fryseterminal AS er solgt til Glacio. Transaksjon inngår i konsernregnskapet.

Det er i årsberetningen lagt hovedvekt på morselskapet, Borg Havn IKS. Dette fordi Borg Havn IKS utgjør kjernen i konsernet, hvor all virksomhet har vært samlet inntil etableringen av Borg Havn Eiendom AS i 2018 og Borg CO2 AS i 2019. Borg Havn Eiendom AS er tiltenkt en sentral rolle i fremtidig vekst for konsernet, og da primært i forhold til eiendomskjøp og større utbyggingsprosjekt med langsiktige og forutsigbare leieforhold. Nytt havn- og næringsareal på Moum/Leca inngår i morselskapet Borg Havn IKS.

Organisasjon - konsern

Morselskapet – Borg Havn IKS

Borg Havn IKS har ansvaret for drift, tilsyn, vedlikehold og utvikling av de eiendommer, arealer og innretninger som inngår i Selskapets havnekapital eller som Deltakerkommunene har tillagt Selskapet å disponere og/eller forvalte.

Borg havnestyre har i strategiplanen vedtatt følgende visjon

Å være den mest allsidige og fremtidsrettede havn ved Oslofjorden, et effektivt, bærekraftig logistiksenter og en viktig samarbeidspartner og utviklingsaktør i regionen, næringslivet og det maritime miljø.

En smart havn med bærekraftige løsninger

Strategiplanen peker på følgende fokusområder som underbygger den strategiske retningen for styrets arbeid

- ▶ Logistikk-løsninger og havnedrift
- ▶ Kunder
- ▶ Areal – og næringsutvikling
- ▶ Regionutvikling
- ▶ Infrastruktur
- ▶ Miljø
- ▶ Kommunikasjon

Havneadministrasjonen er samlet i eget administrasjonsbygg på Øra i Fredrikstad. Det er stor grad av spesialiserte aktiviteter på Alvim med tømmerlagring/håndtering og kornlager med eget losseutstyr, og aktører er etter avtale med Borg Havn tillagt særskilt ansvar for tilsyn og operativ drift. Kaianlegget er av den grunn ikke daglig betjent, men det foretas jevnlig inspeksjonsrunder samt at terminalanlegget er fjernovervåket med kamera fra havneadministrasjonen. Sikkerhet av, og på terminalen er ivaretatt gjennom at alle aktører inngår i sikkerhetsorganisasjonen til Borg Havn. Tilsvarende er havneanlegg for utenriks ferger på Skjærhalden i Hvaler av en karakter som ikke trenger løpende tilsyn og oppfølging av administrasjonen, men i den mest hektiske sommersesongen er det mange henvendelser og mer tilstedeværelse enn utenfor ferienesesong. Tilsyn og vedlikeholdsoppgaver foretas etter satte rutiner eller gjennom ekstern tjenesteyting fra lokale bedrifter/personer.

Borg Havn har et godt faglig og kollegialt samarbeid med andre havner, særlig i Oslofjordregionen men også landet forøvrig og nasjonalt. Gjennom medlemskap i Samfunnsbedriftene er de fleste norske offentlige havnene samlet i en felles arbeidsgiver- og interesseorganisasjon.

Interessedelen for havner er tillagt bransjen Norske Havner¹. Aktivt engasjement innenfor felles nasjonal interesseorganisasjon for havner, samt operative fagforum for felles læring om havnespesifikke fagområder, er en stor styrke for sektorens utvikling og konkurransekraft.

Havnesamarbeid av formell og uformell art, både innenfor og utenfor egen region er fortsatt i prosess. Det ligger positive synergier for det enkelte havneselskap og næringslivet å dele erfaringer og kunnskap, for i fellesskap å utvikle rasjonelle og effektive driftsorganisasjoner.

Et offentlige havnetilbud i regi av Borg Havn

Det offentlige havnetilbudet i Sarpsborg, Fredrikstad og Hvaler er i all hovedsak knyttet til terminaler med tilhørende industri- og næringsområder. Stor etterspørsel etter logistikk- og næringsarealer har bidratt til vekst og økt utnyttelse på Alvim og Øra; samt trafikk og næringshavner på Hvaler. Havnetilbudet i Hvaler er en viktig del av havnetilbudet selskapet forvalter, og omtales spesifikt for enkelte områder og havner i kommunen. Med kjøp av et stort og sjønært areal på Moum/Leca ventes dette området å gi et viktig tilskudd til havn- og næringsutvikling. Borg Havn har gjennom denne satsingen fått mulighet til å utvide vårt tilbud og satsing innen sjølogistikk.

Containertrafikk på Øraterminalen. Foto: Borg Havn IKS

Havneanlegget på Alvim i Sarpsborg

Havneanlegget består av et terminal- og lagerområde på omlag 40 000 m² med 500 meter langt kaianlegg og 1 stk. Ro/Ro rampe nedstrøms. Borg Havn har ingen havnekraner på Alvim. Lasting og lossing foregår enten med fartøyets med egne kraner, truck eller ved innleide mobilkraner. Kornlasting foregår med Østfoldskorn sitt eget lasteanlegg.

¹ [Norske Havner \(samfunnsbedriftene.no\)](http://NorskeHavner.samfunnsbedriftene.no)

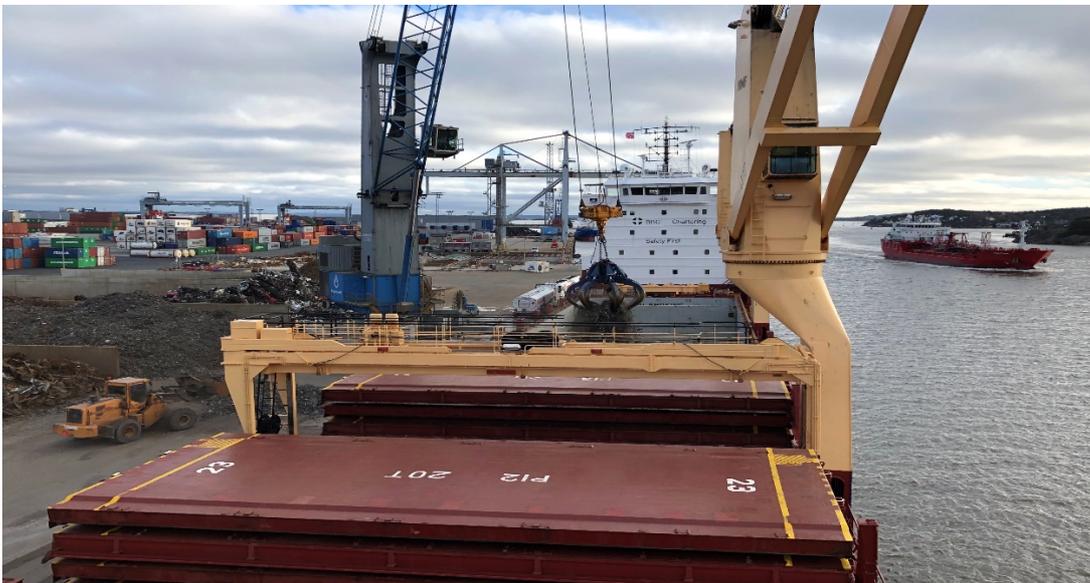
På havneterminalen og bakenforliggende næringsareal er det 5 800 m² lagerbygg og et tørrbulk lager (Globen) med kapasitet på 8 000 tonn salt eller lignende. Terminalanlegget med uteareal er i stor grad knyttet opp mot langsiktige leietakere, men tilrettelegges for andre anløp etter behov. Borregaard er største leietaker av lagerbygg, hovedsakelig for cellulose produkter. Felleskjøpet og Østfoldkorn ferdigstilte i 2020 en utvidelse av kornsiloanlegget og anlegget har nå en lagringskapasitet på 30.000 tonn korn. Øvre del av kaianlegget fungerer som er en ren utskipningshavn for kornprodukter og utvidelsen bidro til økte volumer over kai i 2021. Terminalen med landareal har et potensiale for ytterligere utvidelse av virksomhet, og det er konkrete planer om ny virksomhet for en aktør innen bulkhåndtering og lagring.

På Alvimterminalen håndteres i hovedsak tømmer, korn og kalk. Foto: Borg Havn IKS

Havneanlegget på Øra i Fredrikstad

Havneanlegget består av ca. 1 200 meter sammenhengende langt kaianlegg med dybder opp til 12 meter, samt et bakenforliggende terminal- og lagerområde på ca. 510.000 m². Det er knapphet på tilgjengelige areal for nyetablering, og utvikling skjer hovedsakelig ved transformasjon og effektivitetshevende tiltak innen terminallogistikk og lagring. På terminalen og i tilknyttede områder på Øra er det i selskapet eiet ca. 85 000 m² kaldt/varmlager, kjøle/fryselager og kontor/verksted. Selskapet eier og drifter 3 stk. mobile havnekraner med en maksimal løftekapasitet på 125 tonn for håndtering av containere, bulk, stykkgoods og prosjektlaste, samt en skinnegående gantry containerkran (STS) og 2 stk. RTG kraner. Kaianlegget har 2 funksjonelle Ro/Ro ramper.

Lasting av metall på Øraterminalen. Foto: Richard Lindstrøm, Andersen & Mørck AS

Terminaldrift og maskinpark utover skipskraner og stablekraner eies og håndteres av private operatører.

Fiskerihavna i Utgårdskilen

Utgårdskilen er den viktigste fiskerihavna øst for Lindesnes. Havna har et allsidig tilbud til fiskeflåten med service, mottaksanlegg og gode liggeforhold. Borg Havn eier og administrerer alle kaier for næringen.

De viktigste bedriftene er Fjordfisk AS med sitt hovedmottak for fisk, og Egersund Trål AS avd. Hvaler med trålservice og annen relatert næring. Det er bunkersanlegg og lett tilgjengelig servicetilbud fra lokalsamfunn.

Utgårdskilen 2021. Foto: Grete Rasmussen

I Utgårdskilen er det 120 meter mottakskai, 90 meter Utrustingskai og 310 meter liggekai. Antall fiskefartøy som har kaiplass er ved utgangen av 2021 på 24 fiskebåter.

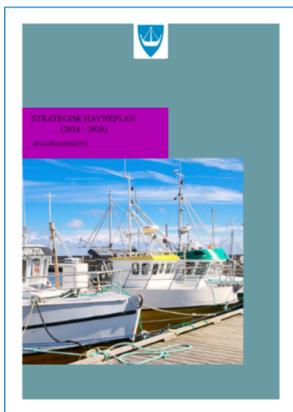
Det er nå god kapasitet for de som har Utgårdskilen som hjemmehavn, og det er god kaikapasitet for service og utrusting. Borg Havn styrket infrastrukturen på både liggekai og kai for utrusting og service i 2019-2020 med ny flytende og fast kai, og dette har gitt den fleksibilitet som er nødvendig for å håndtere dynamikk i fiskeflåten og tilflytting til havna.

Liggeplasser ved molo i Utgårdskilen. Foto: Borg Havn IKS

Kaier er tilrettelagt med vannposter for både helårs- og sommervann, samt strømuttak for fiskeflåten. Utover de eksisterende servicefunksjoner for fiskeflåten er det et utdanningstilbud for studenter innen fiske og fangst med lokaler i eksisterende industrilokale, og dette vil videreutvikles i samarbeid mellom Viken fylke, kommunen og lokale aktører. Om dette tilbudet opprettholdes på lengre sikt så kan det bli behov for ytterligere tilrettelegging av lokaler og overnattingsmuligheter.

Borg Havn eier arealer som leies ut til aktive fiskere for egne fiskebuer/rorbuer, parkering for næring og private, arealer til lagerbygg for fiskemottaket til Fjordfisk og industribygg med kai til Egersund Trål AS sin servicevirksomhet. Borg Havn jobber med nye utviklingsmuligheter for næringsutvikling og utdanningstilbud her.

Hvaler kommune har en gjeldende strategisk havneplan for perioden 2018-2028 som gir et godt bilde av de eksisterende havner og kaianlegg. Det er et godt planverktøy for Borg Havn i prioritering av tiltak i kommunens havneanlegg.

Øvrige kaianlegg

Utbedring av fergekai Gravningsund, Søndre Sandøy Hvaler. Foto: Borg Havn IKS

Borg Havn IKS forvalter en rekke mindre fiskerihavner og fritidsbåthavner med bryggeplasser og kaianlegg, både offentlige trafikkaier og allmenn tilgjengelig kaier.

«Byens Brygge» ved «Pæddekummen», industrikai for Unger Fabrikker, kaier for kystkultur på Isegran og Roald Amundsens Fødested, gjestehavna på Værste i Fredrikstad sentrum, en rekke fiskerihavner og fritidsbåthavner på Hvaler og «Høysand Brygge» i Sarpsborg er eksempler på slike.

Flere fiskerihavner og fritidsbåthavner samt ferjekaier for Østre Øyer på Hvaler har bidratt til en allsidig havnevirksomhet med alt fra tung logistikk til myke samfunnsverdier.

Kai under bygging, Roald Amundsens Fødested, Alvim kai i bakgrunnen. Foto: Borg Havn IKS

SELSKAPETS ORGANISASJON OG LEDELSE

Representantskapet

Den øverste myndighet for Borg Havn er representantskapet, hvor eierne utøver sin innflytelse i selskapet. Representantskapet tilsvare generalforsamlingen i et aksjeselskap og utgjøres av ordførerne i eierkommunene.

Representantskapet skal behandle og fatte vedtak i følgende saker:

- ▶ Årsregnskapet med revisjonsberetning og årsberetning
- ▶ Årsbudsjett for kommende år
- ▶ Økonomiplan for 4 år som omfatter mål og rammer for selskapets drift og investeringer i den kommende perioden på fire år
- ▶ Valg av valgkomite og styre
- ▶ Fastsette styrets godtgjørelse, velge revisor og bestemme honorar til revisor
- ▶ Andre saker som etter lov eller forskrifter hører under representantskapet

Representantskapet har i 2021 bestått av følgende medlemmer:

- ✓ Fredrikstad kommune, ordfører Siri Martinsen, leder
- ✓ Sarpsborg kommune, ordfører Sindre Martinsen-Evje, nestleder
- ✓ Hvaler kommune, ordfører Mona Vauger

Representantskapet har i 2021 avholdt tre møter.

Havnestyret

Havnestyrets oppgave er å lede selskapets virksomhet i overensstemmelse med havne- og farvannslovens bestemmelser og Selskapsavtalen.

Styret skal rette oppmerksomhet mot at selskapet Borg Havn IKS til enhver tid er hensiktsmessig organisert, og at havnens samlede ressurser utnyttes på en best mulig måte. Styret skal påse at havnetilbudet til enhver tid er konkurransedyktig og så langt som praktisk og økonomisk mulig, på høyde med den teknologiske utviklingen innen godstransport.

Havnestyret behandler årsbudsjett innenfor de mål og rammer som er vedtatt av representantskapet i økonomiplanen, og har den myndighet i budsjettsaker som etter gjeldende forskrifter om kommunal og fylkeskommunale budsjetter kan delegeres til havnestyret.

I henhold til selskapsavtalen, er havnestyret delegert følgende ansvar og oppgaver:

- ▶ Behandler årsbudsjett innenfor de mål og rammer som er vedtatt av representantskapet i økonomiplanen.
- ▶ Myndighet i budsjettsaker som etter gjeldende forskrifter kan delegeres til havnestyret.
- ▶ Fastsette kommunale forskrifter etter havne- og farvannslovens bestemmelser, herunder bestemmelser om lokale fartsgrenser, farvannsavgift og saksbehandlingsgebyr.
- ▶ Avgjør hvordan havnekapitalen forvaltes, herunder å treffe beslutninger om plassering av selskapets midler.
- ▶ Fullmakt til å ta opp lån til kapitalformål, likviditetsformål og konvertering av eldre gjeld innenfor en samlet låneramme på 500 mill. kroner.

Sittende havnestyre tiltrådte i mars 2020. Styret ble valgt etter tilrådning fra en nedsatte og uavhengig valgkomite som på oppdrag fra Representantskapet fikk oppgave å innstille et samlet styre med vararepresentanter for selskapet. Det ligger til grunn en fastsatt instruks for valgkomiteen. Det er ikke lenger særskilte kommunale representanter fra de respektive eierkommunene slik det var før 2020.

Borg Havn IKS har over tid utviklet seg til å bli en stor næringsutvikler og eiendomsbesitter i tillegg til den ordinære havnevirksomheten. Representantskapet har besluttet at virksomhetens omfang og kompleksitet skal gjenspeiles i sammensetningen av selskapets styre.

Gjeldende havnestyre består av 6 medlemmer, hvorav ett medlem fra selskapets ansatte. Det er i tillegg en fast møtende vara for å ivareta kontinuitet bedre ved eventuelle forfall fra møter.

Havnestyret har i 2021 avholdt 5 ordinære møter. Styret har foretatt studietur til Haugesund og Karmsund interkommunale havn for å lære, og dele kunnskap i dialog med gode kolleger i en raskt voksende industrihavn. Havner er i en rivende utvikling med mange komplekse problemstillinger som krever mye av både styret og administrasjonen, og deling av kunnskap er nøkkelen til suksess for en bærekraftig sjøtransport.

Styret har samlet behandlet 33 saker i 2021.

Havnestyret har i 2021 bestått av følgende representanter:

- ✓ Styreleder: Trond Delbekk
- ✓ Nestleder: Mariann Karlsen
- ✓ Styremedlem: Harald Rønneberg
- ✓ Styremedlem: Anne Rønning
- ✓ Styremedlem: Tina Bergstrøm
- ✓ Styremedlem: Aleksander Eriksen Representant for ansatte
- ✓ 1. vara Kurt Allan Hansen Møter fast

Det er tegnet ansvarsforsikring i Gjensidige for styrets medlemmer og daglig leder i Borg Havn IKS. Forsikringen omfatter erstatningsansvar for skade på tredjemanns person, ting eller formuesskade.

Administrasjonen i Borg Havn IKS

I løpet av 2021 ble det tilsatt logistikk-koordinator og administrasjonssekretær. En kranfører sluttet og en ble leid inn og fikk fast ansettelse fra 2022. Det ble besluttet å styrke drift- og vedlikeholdssiden som stadig er i vekst og ny stilling ble lyst ut i 2021. Ny medarbeider begynner 1. mars 2022. Det jobbes langsiktig med rekruttering til krantjenesten.

En medarbeider har en redusert stilling tilsvarende 60 %.

Ved utgangen av 2021 var det 22 ansatte i Borg Havn, som til sammen utgjorde 20,6 årsverk.

HMS OG YTRE MILJØ

Helse, Miljø og Sikkerhet

HMS-arbeidet i selskapet har fungert tilfredsstillende gjennom året. Borg Havn IKS har avtale med AVONOVA bedriftshelsetjeneste. Bedriftshelsetjenesten benyttes aktivt i forebyggende HMS- arbeid.

Fokusområder og tiltak i 2021:

- ▶ Gjennomført helseundersøkelser av kranførere og arbeidsmiljøkartlegging blant alle ansatte
- ▶ Gjennomgang av internkontroll HMS og implementering av Miljøfyrtårn
- ▶ Risikovurderinger: Kjemisk helsefare og covid19
- ▶ Gjennomført beredskapsøvelse i samarbeid med kommune og blålysetatene
- ▶ Styrket HMS-opplæring for havnedrift med nytt digitalt HMS-kurs for alle ansatte
- ▶ HMS-kurs for ledere (to ledere er kurset i 2021)
- ▶ Årlig opplæring av medarbeidere innen forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg er gjennomført, i tillegg til at enkelte ansatte har gjennomført lift- og truckførerkurs.

Det er registrert 30 avvik relatert til HMS- og ISPS forhold i 2021. Ett av disse knyttes til personskade hos en av våre ansatte. ISPS avvik registreres fra 2020 inn i samme avvikssystem som avvik på HMS-forhold. Å ha god oversikt over avvik og identifisere forbedringsområder gir oss viktige innspill til hvilke prosesser og områder som bør forbedres.

Når flere virksomheter utfører arbeid samtidig på samme arbeidsplass skal det være en hovedbedrift som samordner arbeidet med helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen. Borg Havn IKS har rollen som hovedbedrift på Ørterminalen, på vegne av ti bedrifter. Det er ikke avholdt møter i samordningsforumet i 2021 på grunn av covid-19.

HMS-koordinator i Borg Havn er Charlotte Iversen. John Gunnar Tamslag er selskapets verneombud i 2021.

Klima og energi

«En smart havn med bærekraftige løsninger», er Borg Havn IKS sin visjon. Gjennom satsningen Smart Borg Havn fokuserer vi på å bruke ny fremtidsrettet teknologi innen energi og miljø til å finne mer bærekraftige løsninger for vår aktivitet. Her jobber vi i partnerskap med Smart Innovation Norway. Smart Borg Havn programmet har ledet til iverksetting av 23 prosjekter de siste årene, og de fleste har pågått i 2021. Blant de mest omtalte prosjektene i 2021, er etablering av solceller på Lager 14 og EU-prosjektet E-LAND som fokuserer på havnas energisystem.

FNs bærekrafts mål er en viktig rettesnor i havnas arbeid med bærekraft. Spesielt mål 17 om samarbeid med andre er viktig for oss som gjør at vi kan levere på andre utvalgte og prioriterte bærekrafts mål:

- Mål 7 – Ren energi for alle
- Mål 9 – Innovasjon og infrastruktur
- Mål 11 – Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 13 – Stoppe klimaendringene

E-land

Prosjektet «E-Land» er et prosjekt innenfor EU-programmet Horizon2020. Her deltar Borg Havn sammen med partnere fra seks forskjellige europeiske land. Prosjektet skal utvikle og prøve ut en verktøykasse for dimensjonering og styring av fornybar energi. Målet er at vi skal bli mer energieffektive, og redusere utslipp av klimagasser. Borg Havn er en av tre «piloter» i prosjektet, der de nye verktøyene skal testes ut. Prosjektet avsluttes mot slutten av 2022.

Nytt solcelleanlegg Lager 19 Øra, Hvaler i bakgrunnen. Foto: Borg Havn IKS

Solcelleanlegg på lager 14

Halvparten av tilgjengelig takareal på lager 14 er tatt i bruk til solenergiproduksjon i 2021. Anlegget på 4,4 mål har en forventet årsproduksjon på 860 000 kwh. Anlegget vil forsyne det interne strømmettet på terminalen og levere strøm til havnekranene, kjøle-/frysecontainere, lager-/driftsbygg, batterianlegg og landstrøm til fartøy. Med solcelleanlegg generer vi en betydelig mengde av eget kraftbehov inne på terminalen, noe som på sikt gir oss besparelser både økonomisk og miljømessig. Det planlegges videre utbygging av anlegget i 2022.

Landstrøm

Borg Havn investerer i et nytt landstrømanlegg på Ørterminalen. To landstrømcontainer ble levert i 2021, hver på 2 MW. Når anlegget er ferdig vil vi kunne levere strøm til to skip samtidig, men forskjellig frekvens og spenning. Anlegget koples inn på det interne høyspentnettet på havneterminalen som forøvrig også har egenproduksjon fra solcelleanlegget på det store hovedlageret til Borregaard. Arbeidet er støttet fra ENOVA og ferdigstilles i 2022.

To nye landstrømcontainer. Foto: Borg Havn IKS

Grønn Kystring

Borg Havn og våre eierkommuner fikk i 2021 tildelt Klimasatsmidler til forprosjektet «Grønn Kystring». I prosjektet skal konsepter for et sammenhengende ladenettverk for mindre fartøy og fritidsbåter utredes langs kystlinje i Hvaler, Fredrikstad og Sarpsborg. Det vektlegges størst mulig sambruk av infrastruktur for best mulig tilbud og effektiv ressursbruk. En mulig utvidelse av ladenettverk nordover til Moss og indre Oslofjord, og vest- og sørover mot hhv. sørlandskysten og svenskekysten skal også vurderes på et overordnet nivå.

Hydrogen

Sammen med Østfold Energi og Oslo Havn fikk Borg Havn høsten 2021 støtte fra ENOVA til å utrede mulighetene for hydrogenproduksjon i Fredrikstad. Interessen ble vekket etter en lengre satsning på egenproduksjon av energi i Borg Havn, samtidig som et rederi som anløper havna planlegger bruk av et nytt fartøy som skal drives på grønn hydrogen. Markedet for hydrogen er fortsatt umodent, men er forventet å vokse – typisk høna og egget-problematikk. Borg Havn vil se på mulighet for å tilrettelegge for hydrogen både til skip og landbaserte kjøretøyer i havna. Rollen som tilrettelegger vil være viktigere enn eierskap til en eventuell produksjon for Borg Havn.

Karbonfangst

Borg Havn IKS har nå eierskap i to selskap innen CCUS, Borg CO2 AS med 100 % og Borg CO2 Terminal AS med 60 %. Det har vært stor aktivitet gjennom hele 2021 og en FEED rapport for to anlegg, hhv Saugbrugs i Halden og SAE i Sarpsborg, ble overlevert medio februar i år.

Dette arbeidet har vært utført av CITEC/COWI og rapporten angir gode forutsetninger for videre arbeid. Utredningsarbeid har vært støttet med 50 % av CLIMIT. I figur 2-1 under, som er hentet fra rapporten, vises hovedtema i FEED studien. Temaene viser hele kjeden fra fangst til lagring. Oppfølgingen vil være å søke midler til to konkrete fangstanlegg, Frevar/Kvitebjørn på Øra og Saugbrugs i Halden.

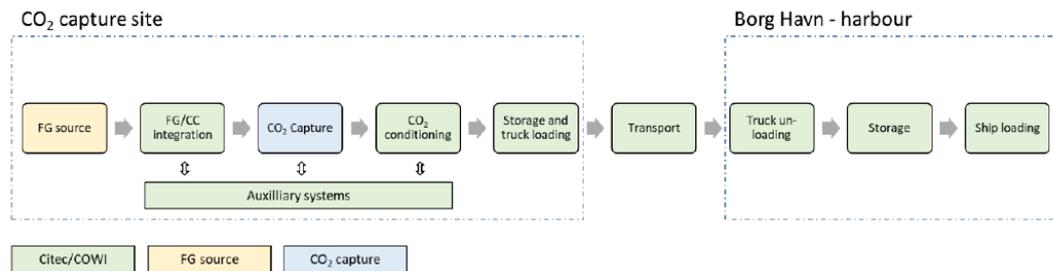

Figure 2-1 Value Chain, General Design Basis

For å sikre at prosjektet kan drives videre med tilstrekkelig kompetanse og finansiering har det vært viktig å få med de rette strategiske eiere med både kompetanse innen karbonfangst og finansielle muskler. Det er inngått avtale med Baker Huges som kommer inn på eiersiden med betydelig kapital i løpet av mars 2022. Det vil gi selskapet muskler for å ha fullt trykk i 2022.

Eierskapet til Borg Havn IKS i Borg CO2 AS vil reduseres fra 100 % til rundt 24 % i løpet av våren 2022. Baker Huges og de 8 aktørene som har vært med i prosjektet kjøper seg opp med eierandeler i selskapet. Det gir en sterk eier konstellasjon fremover.

Borg CO2 Terminal AS gjennomfører et forprosjekt rundt etablering av en CO2 terminal på Øra som skal ferdigstilles tidlig 2022. Det er 3 lokasjoner som er utredet og mye av fokuset knytter seg til risikovurdering rundt CO2 lekkasje og kvelningsproblematikk. Her skal det også nå søkes midler til neste fase som er en detaljert design av en terminal.

ACES – Et prosjekt for energi – og bærekraftsomstilling i norske havner

Havnesektoren kan spille en avgjørende rolle i omstillingen til nullutslippssamfunnet, blant annet fordi den forener en rekke aktører og domener i energi- og transportsystemet. Borg Havn deltar sammen med flere FoU-partnere, andre havner, aktører og myndigheter i et prosjekt med mål om å tilrettelegge og styrke det sektorovergrepene omstillingsarbeidet. Både lokalt i havner og nasjonalt gjennom å påvirke rammebetingelser. ACES står for Accelerating Energy- and Sustainability Transitions in Ports. Det er et fireåring prosjektet (2021-2024), som støttes fra Forskningsrådet. Prosjektet har en budsjetttramme på 16,4 millioner kroner.

earthresQue

Borg Havn er brukerpartner og bidragsyter til et nytt senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI), kalt earthresQue - Center for Rescue of Earth Materials and Waste in the Circular Economy. Prosjektet har en samlet ramme på 230 millioner kroner med tidsramme fra 2020 til 2027. Senteret skal forske på forurenset jord og overskuddsmasse, og målet er å få til en bærekraftig og økonomisk måte å behandle avfall på. Med deltagelse ønsker Borg Havn med samarbeidsparter fra forskning, offentlig virksomhet og private aktører å utrede mulighetene for en bedre utnyttelse og gjenbruk av masser fra mudring av havneleden inn til Borg havn. Norsus er prosjektleder av delprosjekt Øra med fokus på rensing av forurenset masse og alternativ gjenbruk.

Mudringsmassene blir i hovedsak er sett på som et problem og ikke som en mulig ressurs som kan ha alternativ bruk, eksempelvis til naturrestaurering.

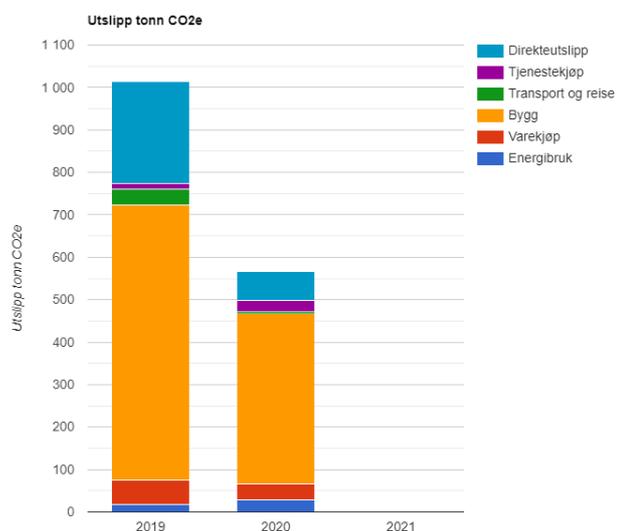
Miljøsertifisering

Borg Havn har gjennom flere år jobbet aktivt for å redusere virksomhetens påvirkning på miljøet og gjennomført et miljøløft de siste årene. Å få på plass en miljøfyrtårnsertifisering som dokumenterer vårt miljøarbeid har derfor vært viktig for oss - noe vi oppnådde høsten 2021. Vi er sertifisert etter kriteriene for byggeier, havner samt felles kriterier.

Klimagassregnskap

Som en del av samarbeidet havna har gjennom Klimapartnere Viken utarbeides det årlig klimaregnskap for virksomheten til Borg Havn. Klimakost er verktøyet som benyttes og det leveres av Asplan Viak. Metoden er i henhold til GHG Protokollen, med inndeling av utslipp i tre kategorier (scope 1, 2 og 3). Scope 1 angir vårt direkte utslipp fra forbruk av elektrisk kraft og drivstoff. Borg Havn IKS hadde i 2020 et total strømforbruk på cirka 1,65 GWh, og inkluderer anlegg på Hvaler, Sarpsborg og Fredrikstad. Havnas klimagassutslipp for 2020 var på 567 tonn CO₂-ekvivalenter mot 1 014 tonn CO₂-ekvivalenter i 2019 (se figur 1). Reduksjonen i direkte utslipp tilskrives overgangen fra bruk av vanlig diesel til HVO 100. Reduksjonen i scope 3 skyldes i hovedsak mindre bygge- og vedlikeholdsaktivitet i 2020 sammenlignet mot 2019. Covid 19-pandemien har også påvirket virksomhetens reiseaktivitet, med reduserte utslipp fra transport og reise. Flere detaljer fra klimaregnskapet vår finnes her: <https://klimapartnere.avinet.no/4/viken>

Figur 1: Figuren viser utslipp av klimagasser fra Borg Havn IKS sin aktivitet i 2019 og 2020 i tonn CO₂ ekvivalenter.

Vi ønsker å legge til rette for effektiv og utslippsfri internttransport havna. Vår bilpark har i 2021 bestått av fem elektriske og en biogassbil, samt en traktor. I tillegg har vi ett fartøy i vår maskinpark. For internttransport på havna har vi også syv vanlige elsykler og to elektriske lastesykler.

For å nå våre klimamål er vi avhengig av et godt samarbeid med våre eiere, kunder og andre aktører på havna. I tillegg samarbeider vi nasjonalt og internasjonalt med andre havner og kunnskapsmiljøer. For havnene i Oslofjorden ser vi en særlig styrke i å samarbeide om felles kartlegginger og kunnskapsgrunnlag, utforming av miljøkrav og like miljøløsninger for felles havnekunder på land og sjøsiden. Oslofjordhavnene samarbeider blant annet godt gjennom Klimasatsprosjektet «Utslippsfri Oslofjord», som skal avlevere sluttrapport i løpet av 2022.

Miljørapportering

Borg Havn er medlem i Øra Miljøutvalg, representert ved miljøsjef. Det har vært tre møter i utvalget i 2021, alle digitale.

Avfall

I 2021 har vi arbeidet med tilrettelegging for en bedre avfallssortering både for levering fra skip og havnas eget avfall.

Borg Havns avfallsplan for mottak av avfall og lasterester fra skip ble godkjent av Statsforvalteren i Oslo og Viken 9. mars 2021. Planen gjelder for alle de offentlige kaiene og gir en beskrivelse av eksisterende avfallsløsninger. I perioden januar til september er det mottatt 10,7 tonn restavfall fra skip, og omlag 2,6 tonn annen type avfall. Sorteringsgraden var på cirka 20 prosent, mot 14 prosent i 2020. Det ble foretatt en omlegging og bytte av renovatør i oktober noe som gjør det vanskelig med korrekt statistikk for årets to siste måneder i 2021.

Den interne avfallsordningen til Borg Havn ble gjennomgått i forbindelse med Miljøfyrtårnsertifisering i 2021. Vi har nå et godt kildesorteringssystem med tilhørende kildesorteringsinstruks som er tilrettelagt for de avfallsfraksjonene som oppstår i virksomheten.

I perioden januar til og med november er det levert cirka 8,2 tonn avfall, med en sorteringsgrad på 26 prosent. Omlag 6 tonn av dette er restavfall, ett tonn er refunderbar spillolje. Sorteringsgraden vil gradvis øke.

Støy og støv

Ambisjonen vår er å være en havn som minst mulig påvirker omgivelsene våre med støy, støv og utslipp til luft og vann. Vi jobber kontinuerlig med forbedring av egne miljøprestasjoner.

Det er stort fokus på å holde støynivå så lavt som mulig. Håndtering av bulk og spesielt gjenvinningsprodukter kan være krevende. I deler av 2021 har det vært høy aktivitet på havneterminalen i kombinasjon med rehabiliteringsarbeider. Det ble registrert tre klager på støyhendelser i 2021 fra Øraterminalen. En støyklage ble registrert på Alvim. Dette er forhold som følges opp i de enkelte tilfeller med korrigerende tiltak.

Med bakgrunn i en støyklage fra Kalleraodden velforening, påla Fredrikstad kommune Borg Havn å utarbeide en detaljert støyutredning med hjemmel i folkehelseloven høsten 2021. Deler av vedtaket er påklaget til Statsforvalteren. Arbeidet med oppdaterte støyberegninger er utsatt i påvente av utfall i klagebehandlingen.

Metall til gjenvinning. Foto: Richard Lindstrøm, Andersen & Mørck AS

Arbeidsmiljøet

Samarbeidet mellom tillitsvalgte, ansatte og ledelsen fungerer godt. Det gjennomføres regelmessige møter mellom ledelse og organisasjoner som organiserer ansatte, samt i eget HMS-team. I tillegg er det gjennomført noen felles sosiale arrangementer for alle ansatte hvor målet har vært å styrke fellesskapet, arbeidsmiljøet og fagkunnskap. Situasjonen med covid19 smitte har imidlertid satt en effektiv stopper for flere av de planlagte arrangementene i 2021.

Sykefraværet

Sykefraværet i 2021 var på 122 dager, hvilket tilsvarer 3,1 %, mot henholdsvis 463 dager og 9,6 % i 2020.

Oppfølgingen av de sykmeldte har fulgt etablert rutine, der de sykmeldte sammen med respektive ledere har gjennomført oppfølgingssamtaler også sammen med NAV der det er krav om det.

Likestilling

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass hvor det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Borg Havn har i sin policy innarbeidet forhold rundt likestilling som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Selskapet forsøker å rekruttere kvinner til stillinger som tradisjonelt er og har vært mannsdominert.

Borg Havn hadde pr. 31.12.2021 en kjønnsfordeling på 22,7 % kvinner og 77,3 % menn. Uendret fra 2020. Innenfor ledende stillinger er det ved årets slutt seks menn og en kvinne.

ISPS

ISPS terminal Skjærhalden, Foto Borg Havn IKS

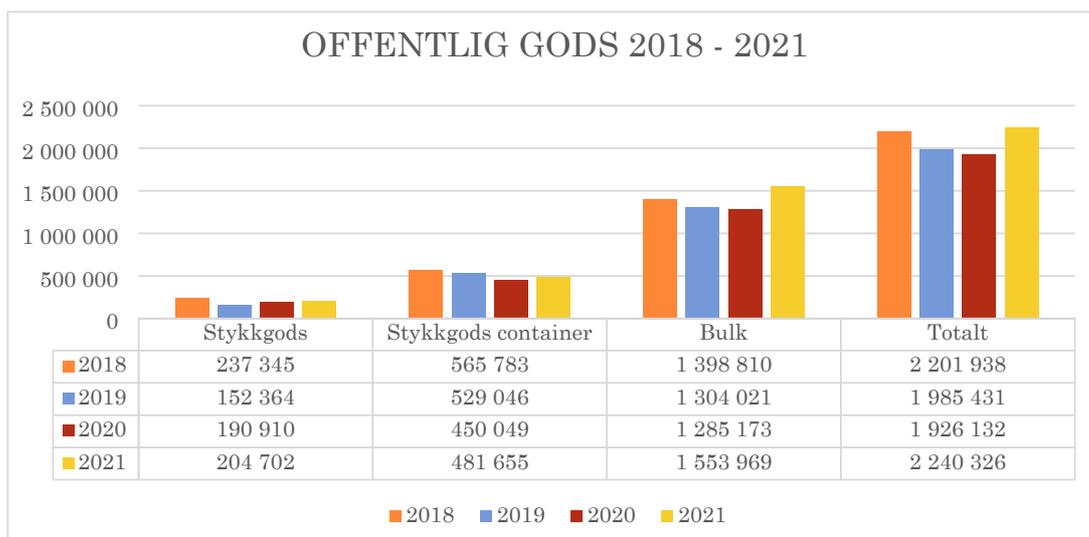
Borg Havn ivaretar kravene til sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner i samsvar med Kystverkets krav for International Ship and Port Facility Security Code (ISPS koden) ved Terminalene Alvim, Tollboden, Øra (inkl Denofa Havn) og Skjærhalden (Hvaler Kommune).

STATISTIKK

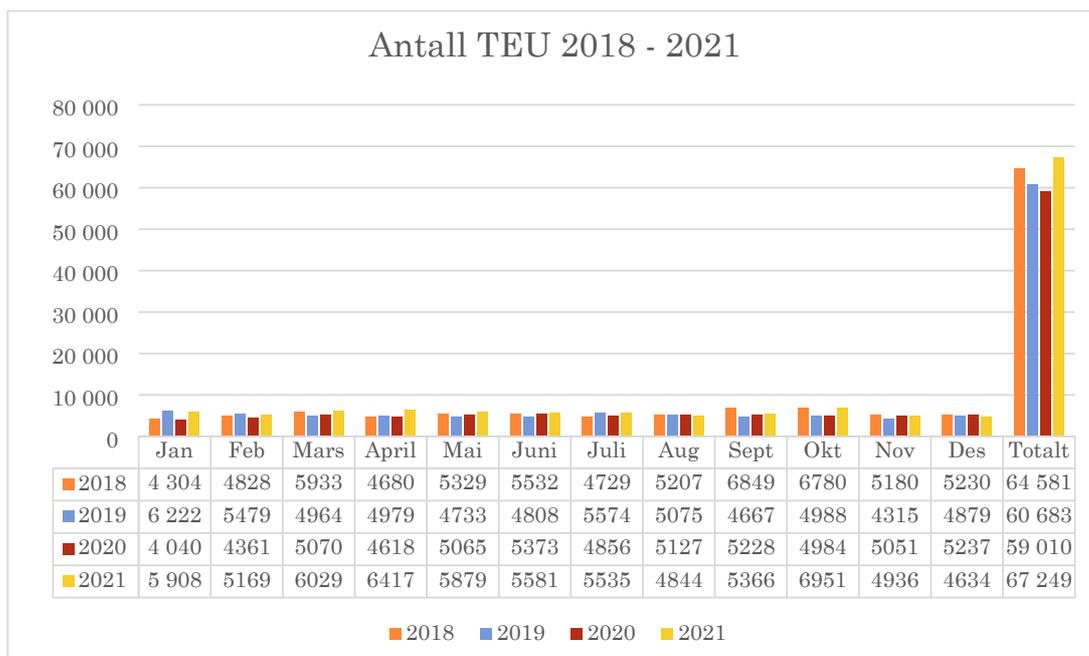
Figur 2: Samlet offentlig og privat (tonn) perioden 2012-2021

Figur 3: Gods over Borg Havn sine anlegg (tonn) perioden 2018-2021

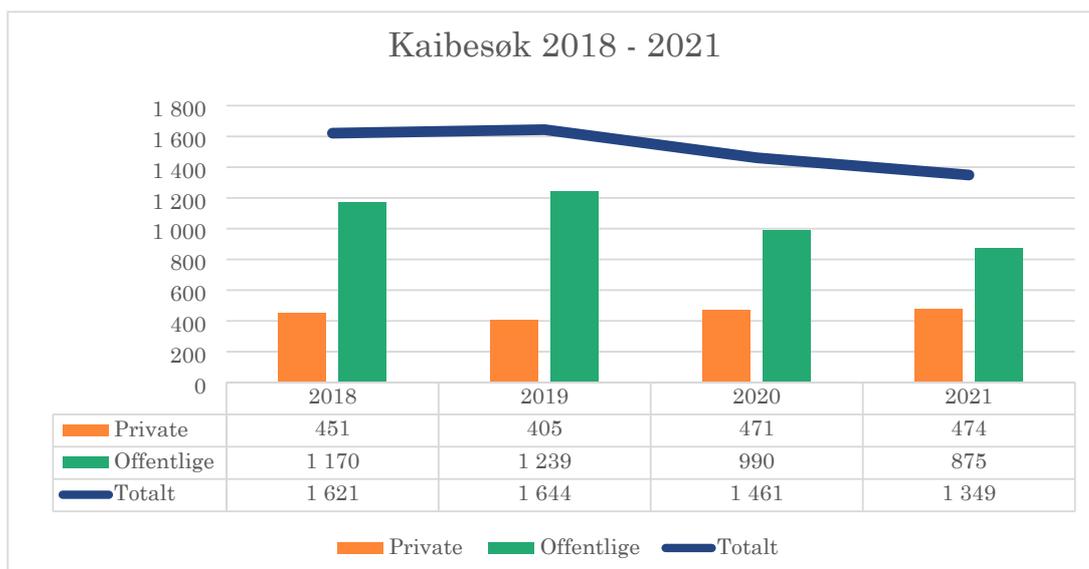
Godsmengdene over de offentlige kaiene hadde en økning på 16,3 % fra 2020 til 2021 mens de private kaiene var tilnærmet stabil. Samlet for både offentlige og private kaier er oppgangen i godsmengder på 9,1 %.

Figur 4.

Antall TEU 2021 endte på 67.249 som er «all time high». Økningen er på 14% sammenlignet med 2020.

Figur 5.

Totale skipsanløp – kaibesøk - var nokså stabile fram til 2019. Vi så en merkbar nedgang på 16,1 % fra 2019 til 2020 og litt svakere nedgang 11,7% i 2021 for offentlige kaier. Private kaier fikk en oppgang på 16,3 % fra 2019 til 2020, og har stabilisert seg der siste året. Samlet sett en nedgang på 7,7 % kaibesøk i 2021. Nedgangen i skipsanløp henger i hovedsak sammen med at lokale charterbåter reduserte sin virksomhet vesentlig i 2020 og 2021 pga korona. For øvrige fartøy er antallet omtrent på samme nivå som 2021 men skipene har stadig mere last per anløp.

ØKONOMI - KONSERN

Regnskapet 2021

Årets driftsresultat for Borg Havn IKS viser et overskudd på kr 49 261 937,-.

Overskuddet foreslås overført til fri egenkapital.

I Borg Havn Eiendom AS var det et overskudd på kr. 3 556 540,- etter skatt. Selskapet hadde kr. 19 130 657,- inntekter i 2021. Overskuddet overføres til annen egenkapital.

Årets årsresultat for Borg CO2 AS, viser et underskudd etter skatt på kr 875 614,-. Underskuddet overføres til tap.

Totalt for konsernet ble overskuddet på kr. 51 513 768.

Året 2021 har vært et godt år for Borg Havn, både driftsmessig og økonomisk.

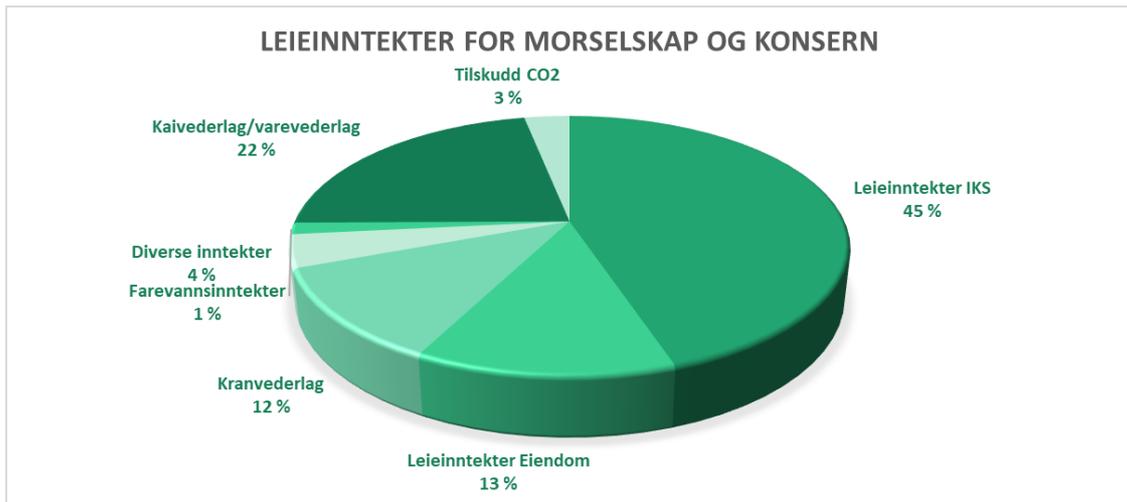
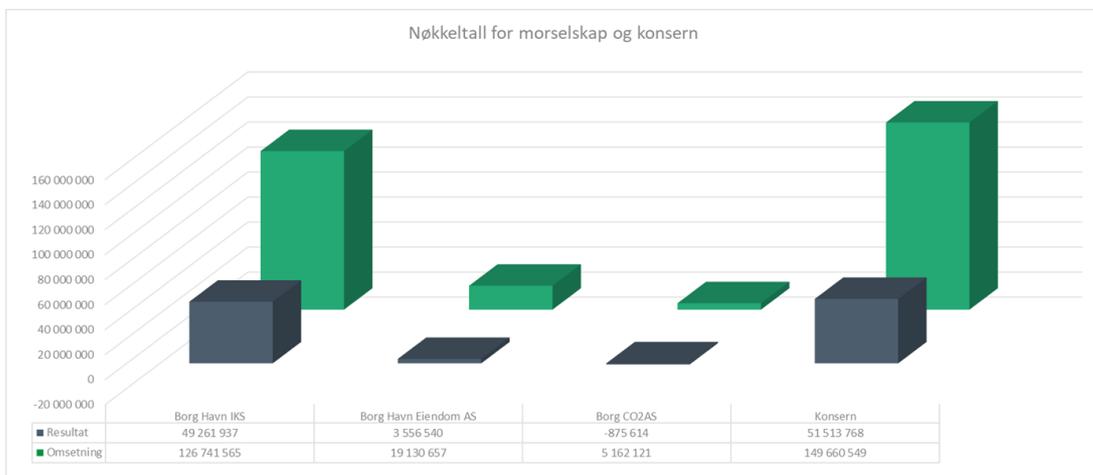

Diagram 1: Leieinntekter morselskap og konsern

Tabell 1: Nøkkeltall for morselskap og konsern for 2021. Konsernregnskapet er et nettoregnskap. Avvik mellom mor og konsern skyldes eliminerings av konserninterne transaksjoner.

Totalkapitalen for konsernet var per 31.12.2021 på kr. 1 168 982 708 mot kr. 1 076 321 898 per 31.12.2020.

Per 31.12.2021 utgjør konsernets egenkapital 40 % av totalkapitalen, mot 39% per 31.12.2020

Konsernet hadde en netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på kr. 75 579 458 i 2021 mot kr. 66 157 493 i 2020. Konsernet hadde i 2021 et driftsresultat på kr. 53 661 068 og differanse mot operasjonell kontantstrøm relaterer seg til endringer i kundefordringer, leverandørgjeld og andre tidsavgrensningsposter.

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter utgjorde i 2021 kr. -41 631 260 mot kr. -50 548 710 i 2020. For begge år er investeringsaktivitetene primært relatert til utbetalinger til kjøp av varige driftsmidler. Salg av eierandel i Borg Fryseterminale AS har gitt en større innbetaling i 2021.

I 2021 hadde konsernet en netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter på kr. 27 141 091. mot kr. -37 808 468. i 2020, primært relatert til nedbetaling av eksisterende langsiktig gjeld. Det er for år 2021 er det tatt opptak av ny langsiktig gjeld på kr 85 000 000, hvorav kr 15 221 000 gikk til å betale ned eksisterende lån.

Likviditetssituasjonen på balansedagen utgjorde i 2021 kr 74 636 716 mot kr 13 547 427 i 2020. Denne består av bankinnskudd og kontanter. Ubenyttet trekk kassekreditt kr 60 000 000.

ØKONOMI - MORSELSKAP

Driftsinntekter

Driftsinntektene for 2021 ble på **kr 126 741 565,-**, hvilket innebærer en fin økning fra 2020 på 10,2 %.

Oppgangen er et resultat av mer effektiv logistikk med høyere arealutnyttelse på utearealer, nye logistikklagre med aktiverte leiekontrakter og generelt god utvikling i godsmengder og containerhåndtering. Økt godsmengde gir positive utslag på trafikkinntekter med kraner og varevederlag. Det er fullt belegg på utleie av lager. Diagrammet nedenfor viser fordeling på kategorier.

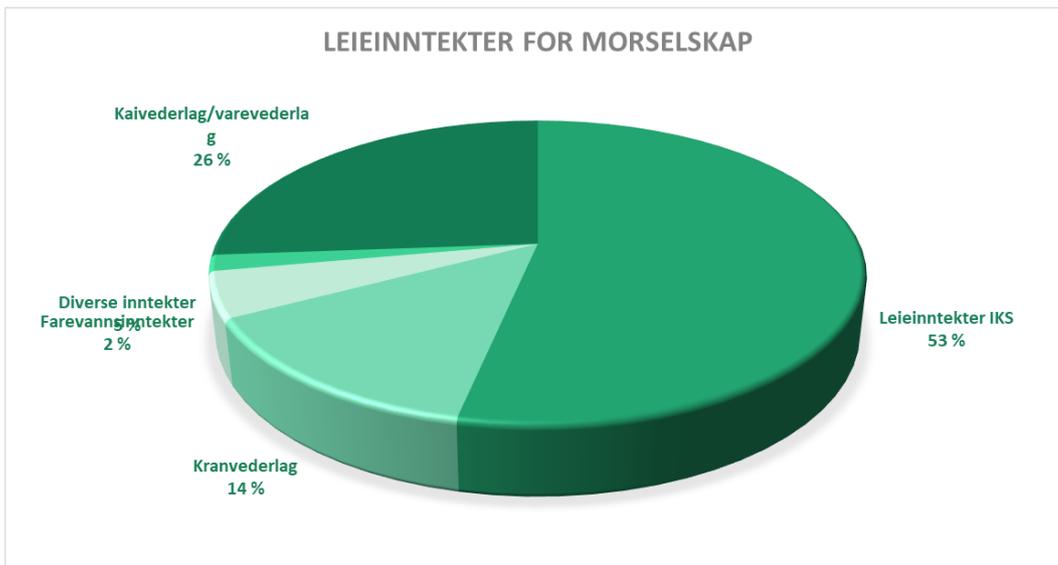
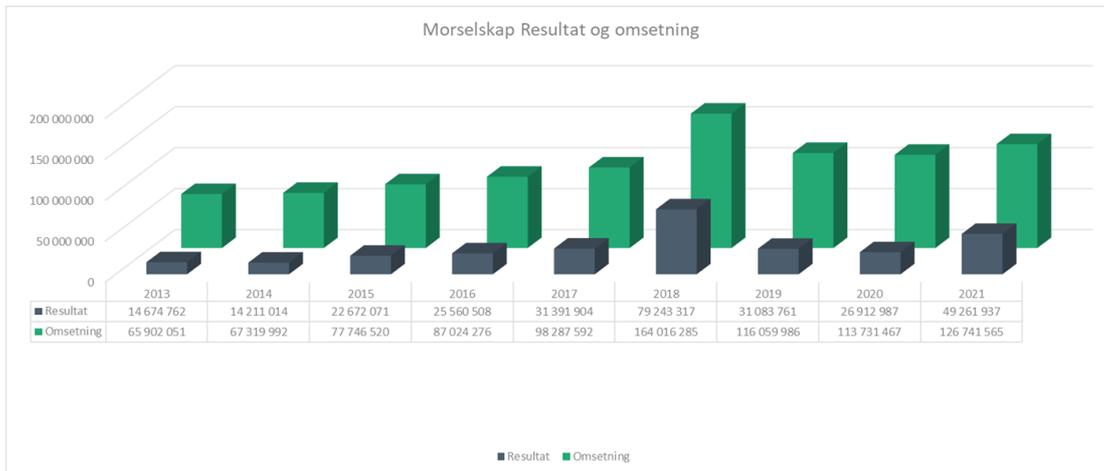

Diagram 2: Inntekter fordelt Morselskap

Tabell 2: Omsetning og årsresultat for perioden 2013 – 2021

Alle driftsområder har oppgang fra 2020, det gjelder spesielt varevederlag og krantjenester. Det var en oppgang i godsmengder som begynte i starten av 2021 og varte ut mot slutten av året. Det medførte også at vi ikke hadde noe ledige lager som gir stabile og høye leieinntekter. Prognosen for 2021 var sett i etterkant litt forsiktige i tillegg til at markedet fikk en konjunkturoppgang, men dette er svingninger som vi opplever i sektoren. Den største delen av leieinntekter har vært stabilt gode i flere år.

Dette bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er tilstede.

Totalkapitalen for selskapet Borg Havn IKS var per 31.12.2021 på kr.1 038 218 333 mot kr. 939 439 305 per 31.12.2020.

Per 31.12.2021 utgjør selskapet Borg Havn IKS sin egenkapital 49,13% av totalkapitalen, mot 46,05% per 31.12.2020.

Selskapet Borg Havn IKS hadde en netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på kr. 65 652 198,- i 2021 mot kr. 58 981 478,- i 2020. Selskapet hadde i 2021 et driftsresultat på kr. 43 420 995,- og differanse mot operasjonell kontantstrøm relaterer seg til endringer i kundefordringer, leverandørgjeld og andre tidsavgrensingsposter.

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter utgjorde i 2021 kr. -41 631 260 mot kr. -44 427 349 i 2020. For begge år er investeringsaktivitetene primært relatert til utbetalinger til kjøp av varige driftsmidler. I 2021 hadde mor selskapet en netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter på kr. 36 799 091,- mot kr. -32 979 468,- i 2020, primært relatert til nedbetaling av eksisterende langsiktig gjeld. For år 2021 var det opptak av ny langsiktig gjeld kr 85 000 000 hvorav kr 15 221 000 gikk til å betale ned eksisterende lån.

Likviditetssituasjonen på balansedagen utgjorde i 2021 kr 71 739 720 mot kr 10 919 691 i 2020. Denne består av bankinnskudd og kontanter. Ubenyttet trekk kassekreditt kr 60 000 000.

Driftsutgifter

Blokkmurskai på Hesthella. Skade er utbedret. Foto: Borg Havn IKS

Som en følge av økt aktivitet, er det også en økning i driftsutgiftene. Økt omfang av infrastruktur i selskapet, overtakelse og utvikling av mange havner og dels gamle anlegg i de små havnene på Hvaler og flere kraner i drift påvirker vedlikeholdsbehovet.

Det er et sterkt fokus på driftskostnader generelt slik at resultatgraden likevel har en positiv økning.

Investeringsregnskapet

Vedtatt budsjett for virksomhetens investeringer i 2021 var på kr 97.508.000,-. Ved utgangen av 2021 viste regnskapet en total investering tilknyttet nyanlegg og oppgraderinger for til sammen kr 55.036.000. Resterende ubrukte midler for 2021, kr 42.220.000,- er overført til år 2022. Årsaken til mindre forbruket er hovedsakelig forsinkelser i utbetaling av eiendomsinvestering, kontraktsinngåelse med forskudd på ny mobilkran og økonomisk omfang og framdrift på to store prosjekter, hhv. nytt bygg for Hydrovolt og ny vaskestasjon og heatinganlegg for containere som skal driftes av Dynea.

Vedtatt budsjett for virksomhetens samlede investeringer i 2022 er på kr 116 000 000,-. Investeringene er vedtatt finansiert delvis med overskudd fra driften og resterende gjennom optak av lån.

Kapitalbehov

Selskapet har i mange år foretatt store investeringer i infrastruktur, nyanlegg og godshåndteringsutstyr. Disse investeringer har i stor grad vært lånefinansiert. Vedtatt investeringsplan for selskapets investeringer i 2021 er på kr 97 508 000,-. Det ble opptatt lån i 2021 på kr 85 mill. hvorav kr 15,2 mill. gikk til å betale ned eksisterende lån. I det opprinnelige låneopptaket inngikk et såkalt grønt lån kr 7 381 347 som gis til investering i det grønne skifte, men på noe bedre betingelser. Låneopptaket vil bli benyttet til investeringer i tråd med investeringsplanen.

Vedtatt investeringsplan for selskapets investeringer i 2022 er på kr 116 000 000,-. I 2022 vil det bli det gjennomført et nytt låneopptak på inntil kr 55 millioner.

Låneopptakene vil bli benyttet til investeringer i tråd med investeringsplanen.

Finansiell risiko Morselskap

Type lån	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	Andel 2021
Fastrente inkl. swap	173 598 945	168 028 527	181 764 359	252 074 330	52%
Flytende rente	285 844 839	317 354 050	270 638 750	237 127 870	48%
Sum lån	459 443 784	485 382 577	452 403 109	489 202 200	100 %

Finansiell risiko Konsern

Type lån	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	Andel 2021
Fastrente inkl. swap	351 528 527	360 435 359	391 890 119	60%
Flytende rente	317 354 050	270 638 750	266 325 081	40%
Sum Lån	668 882 577	631 074 109	658 215 200	100 %

Renterisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko

Av den totale lånegjelden er 60 % knyttet opp til lån med fastrente og 40% til flytende rente. Borg Havn har valgt en miks av fastrente og flytende rente for å gjøre selskapet mindre sårbar ved eventuelle rentesvingninger i markedet.

Selskapet har en relativt stor inntektsandel fra faste inntekter som utleie av arealer og anlegg. Leiekontraktene er inngått med seriøse og finansielt solide kunder. Risikoen for vesentlige tap på fordringer i Borg Havn er dermed liten.

Det foreligger ingen informasjon fra finansinstitusjoner eller myndigheter, som skulle tilsa vesentlige endringer i det finansielle markedet. Til tross for selskapets betydelige lånegjeld, ansees risikoen for at selskapet vil komme i likviditetsproblemer som meget lav.

Det er hensyntatt den nye situasjonen vedr. Covid-19, vurderer styret at Borg Havn IKS mor og konsern har solid nok økonomi og egenkapital til fortsatt normal drift.

BORG HAVN EIENDOM AS

Borg Havn Eiendom AS ble etablert i 2018. Nedenfor følger en beskrivelse av datterselskapet, for å komplettere beretningen for konsernet.

Selskapets organisasjon og ledelse

Styret

Det er valgt nytt styre som tiltrådte i januar 2021. Styret består av følgende representanter:

- ✓ Styreleder: Trond Delbekk
- ✓ Styremedlem: Mariann Karlsen
- ✓ Styremedlem: Terje Lyngaas

Det er tegnet ansvarsforsikring i Gjensidige for styrets medlemmer og daglig leder i Borg Havn Eiendom AS. Forsikringen omfatter erstatningsansvar for skade på tredjemanns person, ting eller formuesskade.

Administrasjonen i Borg Havn Eiendom AS

Havnedirektøren i morselskapet, Tore Lundestad, er også daglig leder i datterselskapet. Det er ingen øvrige ansatte i selskapet. Borg Havn Eiendom leier inn nødvendige ressurser utenfra, hovedsakelig fra morselskapet.

Beskrivelse

Borg Havn Eiendom AS ble i utgangspunktet opprettet for å bygge et logistikklager for Borregaard ASA. Det er kun aktivitet knyttet til dette prosjektet som har vært utført i 2021.

Lageret ble ferdigstilt 31.5.2019.

Lager 14: 4,4 mål solcellanlegg på taket. Bygget eies av Borg Havn Eiendom AS, med Borregaard som leietaker. Foto: Solcellespesialisten

Det vil ved framtidig eiendomsservelse og -utvikling være naturlig å vurdere denne type prosjekt lagt under Borg Havn Eiendom AS.

Driftsregnskap Borg Havn Eiendom AS

Lager 14 stod ferdig sommeren 2019. Driften i Borg Havn Eiendom AS har i 2021 i sin helhet vært knyttet opp mot ordinær drift av Lager 14. Det pågår ombygging og forsterking av enkelte reoler som dekkes av leverandør. Dette arbeidet har vært noe mer omfattende enn først planlagt og skal nå ferdigstilles første halvår 2022. Disse utbedringsarbeidene har ikke i nevneverdig grad forstyrret driften.

Selskapet hadde en omsetning i 2021 på 19 130 657,-.

Overskuddet etter skatt ble på kr. 3 556 540,-.

Sum gjeld og egenkapital i selskapet er kr 241 638 077. Selskapet har to låneforhold, ett fastrente på 20 år og ett flytende. Lånesaldo pr. 31.12.21 er kr 169 013 000,-.

Prosjektet garanteres gjennom en 20 års leiekontrakt med Borregaard ASA.

BORG CO2 AS

Borg Co2 AS ble etablert i 2019. Nedenfor følger en beskrivelse av datterselskapet, for å komplettere beretningen for konsernet.

Selskapets organisasjon og ledelse

Styret

Det er valgt nytt styre som tiltrådte i januar 2021. Styret består av følgende representanter:

- ✓ Styreleder: Harald Rønneberg
- ✓ Styremedlem: Anne Rønning
- ✓ Styremedlem: Pål Mikkelsen

Det er tegnet ansvarsforsikring i Gjensidige for styrets medlemmer og daglig leder i Borg CO2 AS. Forsikringen omfatter erstatningsansvar for skade på tredjemanns person, ting eller formuesskade.

Administrasjonen i Borg Co2 AS

Havnedirektøren i morselskapet, Tore Lundestad, er også daglig leder i datterselskapet. Det er ingen øvrige ansatte i selskapet. Borg Co2 leier inn nødvendige ressurser utenfra som prosjektleder og teknisk kompetanse.

De 18 partnerne bidrar også med egeninnsats inn i prosjektet. Ny organisering og eierskap er besluttet, og iverksettes i 2022.

Beskrivelse

Borg Co2 AS ble i opprettet for å fasilitere Co2 fangst i vår region. Det er aktivitet knyttet til dette formålet som har vært sentralt i 2021. Selskapet vil trekke inn kommersielle aktører og god kompetanse for å bringe selskapet og formålet videre i 2022.

Vider forretningsutvikling innenfor CO₂ fangst vil måtte skje gjennom egne selskap hvor eierskapet knyttes til selv fangstprosessen mv.

Driftsregnskap Borg CO2 AS

Som nevnt tidligere er virksomheten til Borg Co2 av ikke forretningsmessig karakter og inntekter og utgifter balanseres. Kostnadene dekkes av tilskudd fra CLIMIT samt innbetaling av egenbetaling fra aktørene.

Selskapet hadde en omsetning i 2021 på 5 162 121,-. Underskudd etter skatt ble på kr. -875 614,-.

Underskuddet skyldes at det er kostnadsført advokathonorarer som gjelder fremtidig struktur og eierskap, og er dermed ikke en ordinær driftsrelatert kostnad. Dette har medført en negativ egenkapital per 31.12.2021, som dekkes inn når avtalen som er forhandlet fram er signert.

Sum gjeld og egenkapital i selskapet er kr 1 173 764. Selskapet har ingen lån.

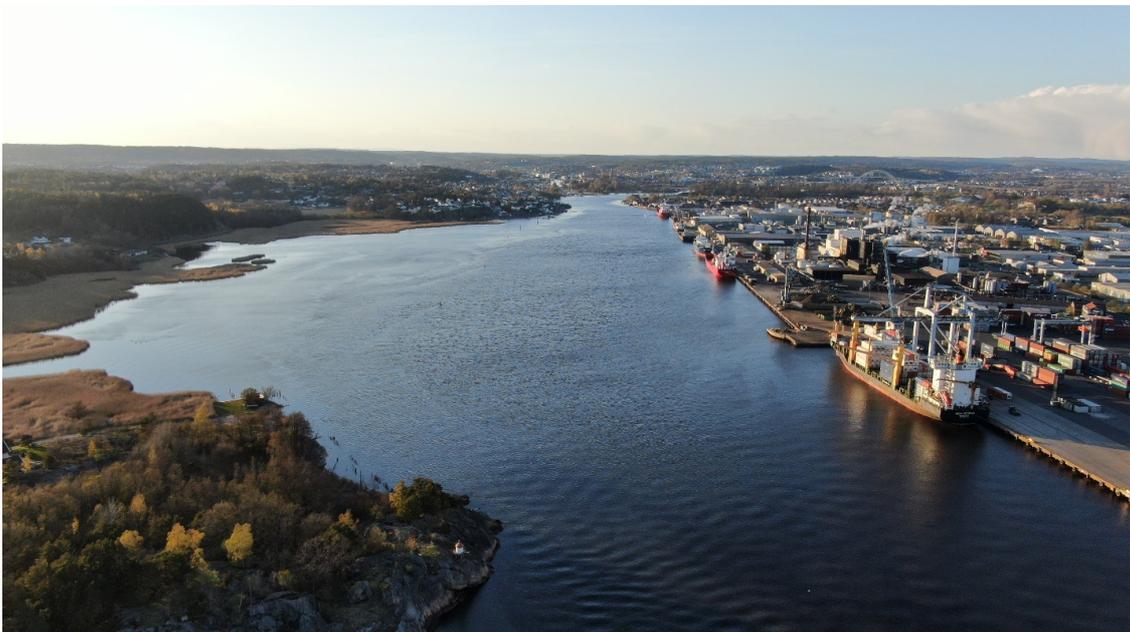
Borg CO2 AS vil få eierandel i et nytt selskap Borg CO2 terminal AS. Dette vil være formelt etablert i januar 2022, hvor Borg Havn IKS eier 60% og Borg CO2 AS eier 15%.

HAVNAS RAMMEBETINGELSER

«En havn er en havn» blir ofte sagt når havners betydning og rammebetingelser kommer opp som tema i forskjellige sammenhenger. Havner er ulike, havner er til for noen og noe, og havner er i transformasjon sammen med sine omgivelser. Her vil geografisk lokalisering og naboskap til by og boligområder være et viktig moment som kan oppfattes som både positivt og negativt avhengig av hva havna er ment å være.

En havns fysiske rammebetingelser vil ha en grunnleggende forankring som knutepunkt i et lokalt, regionalt og nasjonalt transportsystem og derav er havnas samfunnsnytte og konkurransekraft også et resultat ut fra kvaliteten på veien og farleden. For noen næringsaktører vil også en banetilknytning være av betydning for vareflyten, og derav havnens konkurransefortrinn. Men en havns betydning utover å være et tradisjonelt omlastingspunkt er blitt vesentlige viktigere med hensyn til integrering mellom transport og næringsutvikling, der tilgjengelighet til egnede næringsarealer med utviklingsmuligheter blir stadig viktigere.

Øraterminalen og snuplassen i Fuglevikbukta. Foto: Solcellespesialisten

Sjøterminalen med bakareal for logistikk og industriaktivitet på Øra representerer Borg Havn sin kjerneaktivitet. I samlokalisert med andre aktører er Øra med stabile omgivelser en klar styrke for virksomheten. Lokalisering i søndre del av Viken med størstedelen av denne regionens konsumenter og industriproduksjon innenfor en radius på 40 - 50 km, er utvilsomt svært gunstig med henblikk på å kunne trygge og utvikle havna som et verktøy for næringsutvikling. Tradisjonelt har det vist seg vanskelig å kunne tiltrekke seg nye brukere av havnas tilbud utenfor det regionale område, men ytre del av Oslofjorden har gjennom de siste årene vist en tiltagende økt konkurransekraft for flere viktige næringsområder. Mange havner i Oslofjorden har begrensede arealer for vekst i godsomsetning og utvikling av ny næring og industri.

Dette kombinert med satsing på virksomheter den enkelte kommune ser som mest nyttig for sin havn og sine brukere, peker mot mere spesialiserte havner. Det krever store investeringer i havnearealer og suprastruktur (kraner etc.) som gjør at flere havner tilpasser investeringer mot lokale brukere.

Det er samlet for 2021 en solid oppgang i godsvolum på private og offentlige kaier på 9,1 % innenfor havnas nærområde. Således ser vi en positiv utvikling som i hovedsak er økning over offentlige kaier.

Havnestyret reviderte den strategiske havneplanen for selskapets utvikling i 2018 i tråd med endringer i ramme- og markedsvilkår og at Hvaler kommune kom inn på eiersiden. Strategiplanen har en egen miljøplan, der det legges vekt på både internt og eksternt miljø, og som konsekvens av havneselskapets virksomhet. Strategiplanen er styrende for Borg Havn sin virksomhet og utvikling. Styret har igangsatt en prosess med revisjon av strategiplan, og dette arbeidet vil pågå i første halvdel av 2022.

Havneanlegget på Alvim

Det er kort avstand fra terminalen til hovedveisystemet E6. Så vel havneanlegget på Alvim som Borregaard sitt private kaianlegg i Melløs, har sin største begrensning i en relativ trang og til tider vanskelig innseilingsled med en begrensning i dyptgående til henholdsvis 24 fot ved Alvim og 18,5 fot i Melløs. Kystverket har skjerpet seilingsregler for anløp til Melløs da oppdaterte dybdemålinger viser noe oppgrunning i deler av området. Borregaard har derfor startet forberedelse til vedlikeholdsmudring på Melløs og Borg Havn søkt tillatelse om mudring ved kaier på Alvim.

Alvim kaianlegg. Foto: Borg Havn IKS

Seilingshøyde er til en viss grad begrenset av Fredrikstadbroen til Alvim og Sandnessundbroen (E6) til Melløs. Det er vedtatt ny bro fra Omberg til Moum som vil måtte ha tilstrekkelig seilingshøyde for å ikke redusere fremkommelighet for sjøtransport opp i Glomma. Det er i planarbeidet lagt til grunn en minste seilingshøyde på 34 meter, noe som ikke skal legge begrensning i bruk av anlegg oppstrøms.

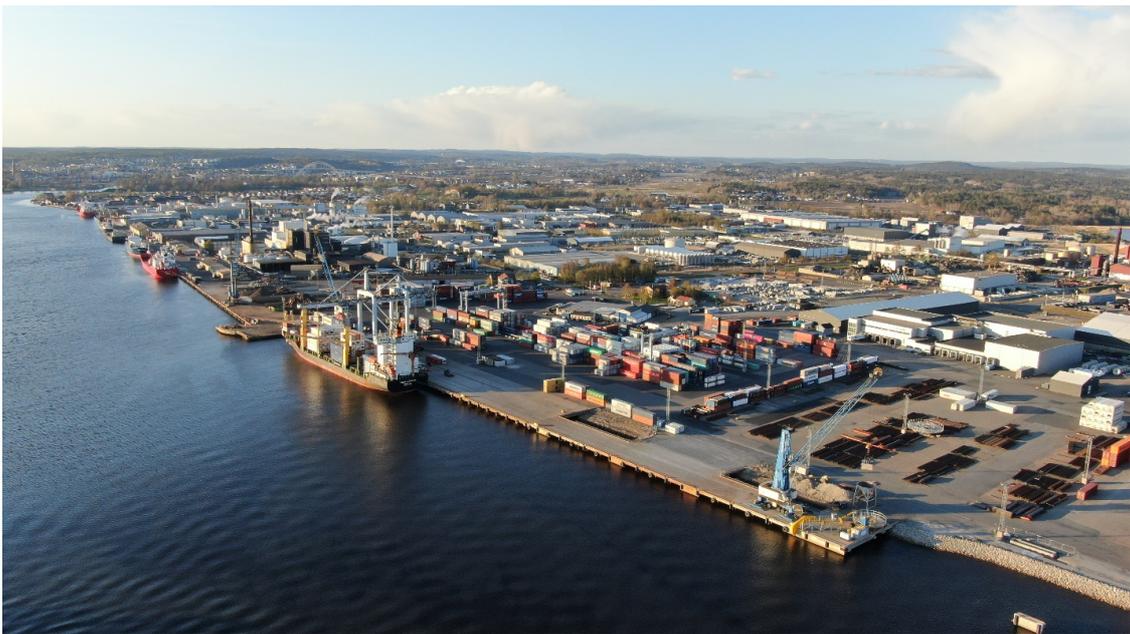
I tillegg kommer begrensninger i forhold til tidvis høy vannføringen i Glomma. Dette er imidlertid naturgitte forhold som vanskelig lar seg endre uten større teknisk/økonomiske tiltak. Havneanlegget på Alvim fungerer derfor som et reserveanlegg for Borregaard under flom, siden båtene ikke kan gå lengre enn til Alvim.

Aktiviteten over havneanlegget på Alvim har de siste årene vært i en jevn vekst. Den største aktiviteten over kai på Alvim i dag er utgående tømmer og korn. Det åpnet seg et nytt marked for utgående tømmer i 2010 etter nedleggelsen av Tofte, og tømmer har vært hovedproduktet fra operatør Viken At Market her i 2021 med ca. 114.760 m³. Dette er vesentlig høyere enn i 2020.

Lagrene på Alvim brukes i hovedsak til produkter som er bil/bil relatert, men som i neste omgang lastes i containere for utskipping over anlegget på Øra. Det er Borregaard som leier mesteparten av lagerkapasiteten på Alvim. Det var ventet endringer her som konsekvens av nytt hovedlager for lignin produkter på Øra, men behovet for lager har økt slik at de har videreført langsiktig lagerleie på Alvim. Borg Havn og Borregaard har foretatt en konseptstudie for autonome skip i godstransport mellom Melløs og Øra. Mulighet for elektriske og autonome godstransporter lokalt og regionalt følges opp i ulike studier. Det er fortsatt grunnlag for å benevne Glomma som en viktig og framtidrettet transportvei i vår region.

Havneanlegget på Øra

Havneanlegget på Øra er et flerbruks terminalområde med allsidig sjørelatert næringsvirksomhet og dertil spesialiserte løsninger for godshåndtering. Her foregår hele spekteret av lastning og lossing av fartøy ved kai og godsbiler ved lagre, fra containere som lastbærere til stykkgoods og pallegods, stålprodukter, skrapjern, tørrbukk og flytende bulk.

Øraterminalen, Foto: Solcellespesialisten

God kapasitet og moderne infrastruktur gjør terminalen attraktiv for serviceoppdrag og utrusting tilknyttet Nexans sin lokalisering på Øra og Halden.

I og med at havneanlegget på Øra har en lokalisering utenfor tettbebyggelse og er integrert som en del av et stort industriområde,

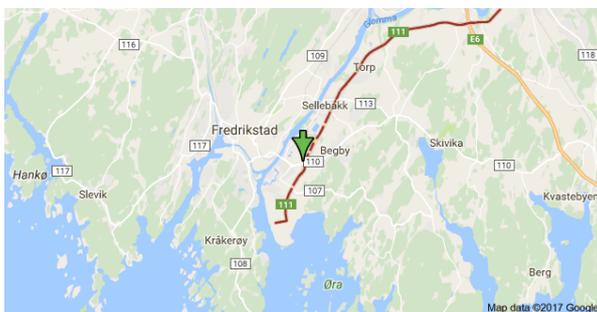
må den miljømessige lokalisering i forhold til bysenter og boligområder karakteriseres som meget gunstig. De havnerelaterte arealene er ypperlig egnet for utvikling av den brede aktiviteten som Borg Havn tilrettelegger for. Transformasjon og effektivisering innen lagring og logistikk bidrar til å utvikle virksomheten på eksisterende eide areal. Kjøp av tilleggsarealer vurderes når det tilbys så fremt slike eiendommer har en egnethet for våre kjerneformål. Det ble inngått en langsiktig leieavtale med HydroVolt om bygging av produksjonshall på eiendommen som leies av AS Batteriretur, og dette er en spennende og viktig utvikling for havnevirksomhet og arbeidsplassutvikling. Gjennom 2021 har det blitt jobbet med å tilrettelegge nye logistikkager på våre tilgjengelige arealer for å dekke mest mulig av etterspørsel.

Batteriretur sitt anlegg i Kortbølgen. Foto: Batteriretur

Utvikling av lager og produksjonsanlegg for AS Batteriretur og HydroVolt er i stor grad drevet fram av den sterke salgsveksten av el-kjøretøy noe som vil kreve store mottaksapparat av batterier når biler skal resirkuleres.

Havna har hatt god arealtilgang med mye ledig areal over flere år for sjørelatert næringsutvikling. Fortetting, nybygg og høyere arealutnyttelse på gods og containere har preget vår havnedrift og markedsarbeidet de siste årene med ulik form for sjørelatert næring og logistikk. Dette har vært en vellykket strategi og viktig satsingsområde som gjør at terminalen stadig blir bedre til å dekke den allsidige og kompletterende sjørelatert virksomhet som etterspørres av våre kunder og brukere. Arbeidet med terminaleffektivitet og HMS på denne virksomme industriterminalen er grunnleggende viktig med så stor vekst og kompleksitet. I tillegg er behov for nye næringsarealer blitt et stadig mere fremtredende behov for å kunne etterkomme næringslivets etterspørsel. Næringsarealer er et sentralt tema for eierkommunenes nærings samarbeid, og Borg Havn har vært sentral innspiller til de muligheter som vi mener ligger i vårt bakland. Arbeid med å utvikle næringsområdet på Leca/Moum vil ha høy prioritet i årene som kommer, og endret arealbehov og endring i arealkategorier innenfor gjeldende planer er spilt inn i kommunens prosess med revisjon av kommuneplanen.

Veitilknytningen til havneanlegget på Øra er viktig for havneutviklingen i Nedre Glomma regionen. En oppgradering og ny RV 22 på østsiden av Glomma mot Årum og E6, samt akse mot ny veibru Omberg-Moum over Glomma har fortsatt høy prioritet for havna og våre brukere. Havna samarbeider med industriaktører innenfor Fredrikstad næringsforening for å ivareta næringslivets

interesser i planlegging og prioritering av samferdselsløsninger i Nedre Glomma. Utvikling av næringsarealet på Leca vil bli enda viktigere med en brokryssing i øst-vest akse,

I Nasjonal transportplan er Borg Havn og Øraterminalen utpekt som stamnetthavn, hvilket betyr at staten har hovedansvaret for vei-tilknyttingen mellom stamveien E6 og havna. Arbeidet i regjeringen for å utvikle en nasjonal havnestrategi har satt Borg havn med Øraterminalen ytterligere på kartet ved utvikling av framtidens terminalstruktur i Oslofjorden.

Planlegging for en full oppgradering av farleden og utvidelse av Røssvikrenna har pågått over flere år. Planarbeidet har pågått helt til 2018 og Kystverket sendte høsten 2018 ny søknad til Miljødirektoratet om tillatelse til mudring og deponering. Tillatelse til mudring og deponering kom sent i 2019, og Klima- og miljødepartementet stadfestet vedtaket i 2020 etter en klage. I 2020 har Kystverket i tillegg foretatt en ny gjennomgang av prosjektet med sikte på optimalisering.

Tiltaket er avgjørende for sikkerhet og fremkommelighet til offentlige og private kaier i Nedre del av Glomma.

Havna har «sin» jernbaneterminal på Valle i Rolvsøy, hvor det er tilstrekkelig gode fasiliteter for den etterspørsel lokalt næringsliv etterspør. Men for å utløse bedre nytte må både terminal og tilkomst til denne forbedres. Her vil brokryssing over Glomma gjøre tilkomsten mye bedre og øke attraktiviteten for næringslivet. Det går i dag vognlast som import til terminalen, men det er ikke klarlagt om dette er en virksomhet det skal satses mere på fra Jernbaneverket. Terminalen har et større potensial enn dagens bruk. Et alternativ til Rolvsøy er Berg i Halden kommune, noe som næringslivet i regionen finner akseptabelt all den tid det sikres bedre arealtilgang her eller på Rolvsøy.

Borg Fryseterminal AS ble etablert i 2009 og Borg Havn IKS gikk inn på eiersiden med 34 %. Terminalen driftes av Glacio Fredrikstad. Arcus Infrastructure Partners, en uavhengig fondsforvalter med omfattende erfaring innen europeiske infrastrukturinvesteringer, kjøpte i 2019 en majoritetsandel i Glacio-gruppen, inkludert Glacio Rakkestad AS, Glacio Fredrikstad AS og K&S Termotransport AS. Borg Havn besluttet i 2019 å beholde sin andel i Borg Fryseterminal i forståelse med den nye eieren, men i 2021 ble det enighet om å selge denne eierandelen til Glacio. Borg fryseterminal har blitt en viktig virksomhet som bidrar med mye godstransport og havnelogistikk, og dette vil fortsette selv om vi ikke har eierandel i fryseterminalen. Salgsinntekter vil brukes til annen utvikling for havna og næringsutvikling.

Havnesamarbeid

Borg Havn har ingen pågående prosess for havnesamarbeid med enkelthavner etter inntreden av Hvaler kommune. Dette er et spørsmål som alltid vil være til vurdering i en tid med endrede rammebetingelser og økt behov for samarbeid. Vårt engasjement på nasjonalt nivå knytter seg til medlemskap i Samfunnsbedriftene med havnenes bransje Norske Havner.

Framtidsutsikter

En havns framtidsutsikter bestemmes først og fremst av at det i havnens influensområde finnes et tilstrekkelig godsgrunnlag i form av basislast som gjør det interessant og økonomisk fordelaktig for linjene og rederiene å anløpe havna. Havna på sin side, må kunne tilby kostnadseffektiv godshåndtering, samt sikker og god tilgjengelighet fra sjø og landside.

I tillegg må havna ha tilstrekkelig utviklingsområde på landsiden og en økonomisk inntjening som gir havna mulighet til å tilpasse sitt servicetilbud ut fra brukernes behov.

Når det gjelder stykkgoods, bulk og containere, er det næringslivets behov som vil være styrende for Borg Havn sin attraktivitet som logistikkpartner på både kort og lang sikt.

Havnens framtidsutsikter er i stor grad betinget av stabilitet og vekst i konsum, industri- og næringsutviklingen i regionen og at sjøtransporten kan fremstå som konkurransedyktig overfor veitransport. Havnas attraktivitet er styrt av mange faktorer som krever tett oppfølging fra administrasjonen, lokale beslutningstakere og statlig samferdselspolitikk, både utvikling i vår havn, tilknytning til havna fra det overordnede stamnett og sjøtransportens rammebetingelser generelt. Ny aktivitet og bedriftsetablering vil tilkomme havna og Øra industriområde og det regionale omland i 2022, noe som bidrar til stabilitet og vekst for logistikk-klusteret på Øra. Det vil bli en moderat satsning på cruise de nærmeste årene over terminalen på Øra og Tollboden nærmere sentrum. Med stor aktivitet rundt godsdelen på Øra er terminalen mindre egnet til å ivareta en cruisefunksjon.

Borg Havn kjøpte i 2016 brukte stablekraner av Oslo Havn, type RTG. To av kranene ble oppgradert og er satt i permanent drift. Disse kranene er strømdrevne og vil fullt operative effektivisere arealbruken med ca. 65 % samt gi en mer miljøvennlig godshåndtering. Det frigjorte arealet er nå disponert til andre logistikk formål.

I nåværende strategiplan som ble vedtatt med virkning fra 2018 er det lagt vekt på utvikling av nye næringsarealer for havnerelatert logistikk, god infrastruktur med farled, vei og bane, samt miljø og energikrav i vår virksomhet. Det grønne skifte vil prege vår virksomhet og utvikling framover.

De moderate vekstkurvene for godsutviklingen i havnas logistikk er igjen i økt vekst til tross for krevende år med pandemi. Europris sin flytting av sitt hovedlager til Vannem i Moss kommune har redusert containere over Øra, men en sterk vekst i konsum har gjort at det fortsatt er mye gods over våre kaier fra Europris. Nedgangen har ikke vært så stor som forutsatt.

Endringen i varehandel med e-handel påvirker importen. Klimautfordringer vil ventelig også påvirke vårt handelsmønster som også gir innvirkning på import i container. Satsning på gjenvinningsprodukter over havna har vært en vellykket strategi, og vil være det i fortsettelsen. Øra som er et industriområde med mange gjenvinnings bedrifter er et svært godt egnet område for denne type aktiviteter som ikke passer hvor som helst.

Borg Havn arbeider aktivt i markedet for å tiltrekke nye aktører. Dette er med på å gjøre Øra og våre nærområder til den mest sentrale lokaliseringen for gjenvinningsbransjen på Østlandet fremover med store positive ringvirkninger for havnas utvikling. Gjenvinningsindustri bidrar til det miljøfokus som er på Øra med utstrakt satsing på CO₂ nøytral virksomhet i alle ledd.

Borg Havn har gjennom 2021 jobbet aktivt sammen med ulike aktører for å utrede mulighet for karbonfangst i vår region.

Sirkulær økonomi

Sirkulær økonomi er en viktig del av det grønne skiftet som alle bedrifter og aktører på Øra tar del i, hvor det er fokus på felles gode valg innen gjenvinning, logistikk og energieffektivisering. Det er etablert arenaer for samarbeid mellom alle aktører her for å oppnå felles mål innen sirkulærøkonomi.

Fredrikstad,
28. februar 2022

Trond Delbekk
Styrets leder

Mariann Karlsen
Styrets nestleder

Harald Rønneberg
Styremedlem

Anne Rønning
Styremedlem

Tina Bergstrøm
Styremedlem

Aleksander Eriksen
Ansattes representant

Tore Lundestad
Havnedirektør

Dokumentet signeres elektronisk

